

Glósur úr laganámi við Háskóla Íslands, 3 af 7

Bjarni Benediktsson – Háskóli Íslands – Laganám – Alþingi

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

---

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Uppvaxtar- og námsár
Askja 1-3, Örk 6

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

A Alþingi 1863 var Gladdur 42r.

Fridriksson málti um fram og fer mi fram á, at alþingi viti honumgi bannskrá um, at allri þeir, er sigi 100 hundra: götu, hafi rétt til at sitja á alþinginni, ef þeir vilja, á sjálfrá sin kostnað, þótt sigi sér þeir björnir til þess, hvarki af þjótt né honumgi, og njót: þar alls hins sama réttur, og atviri alþingisnum hafa. Regjist hafa tekið till. aftur 1861 af þeir, at þann hafi séð fyrir, at þeir myndu verða feld. v:trær: ást., sans þá hafi þannit fram fyrir málinu²

2) Alþt. 1863. I. 125-146.

3) er ná frá IB, 253-271

Regjist Gladdur hafa myndat til at taka till. aftur, af þeir þat þinn hafi þótt, of frjálshag. Vænt at þann hafi mi þarit fram at frjálshag og þeir setji nefnd: málit⁴

4) Alþt. 1863 II. s. 253.

Pítur Pétursson telur uppiat-böð þarflega og göta, "þeir menur, sans svo eru þrum um þonum, eins og uppiatungan fer fram á, hljóta at láta sín vera aut um, at alt gangi sem skipulegast um alla hvaratan háttir, og ag álit þat áminning fyrir hvern þing, at hafa slíka menur: tölu sinni: vit þat er engu tapat er mikitt unnið, þá þá skla þarv alt af samum ættur og skyr. þemi er þat þá oft"⁵

5) Alþt. 1863 II. s. 253.

þin Gladdur er á mót: at þeir getu taki málit til met þarv, þat hafa þegar áður meiri en nóg at gerav 100 hundra: sigi ^{götu} þá skla mikitt ríkið sinni, þat þannu at merra 2000 vd. er vel geti: sem þarv, at

Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

4. Aft. 1863 II. 253-254.

Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

III

Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

IV

þat verið ebbi nema 1000 rd. Slæp. menn getu komið og heimtáð þing. setu þau sem þeir eða sama þá eða meira og 100 hundr. : jörðu getu selst þing. 3 þyr. þillm. kvort, vitu t:ð, at þetta vitgangist nokkurnst. Þibisluþbarni get: ort:ð svo margo at þeir get: gfiðlegu þjóðþjónna þingmenn með atkv. þjóða, og þat þó þeir hefðu ebbi vit þing 100 rd. " skilgri:ð þing þeir at vera gótu þingmenn, er slaki þat, at eiga nokkun jarðarhundruð, heldu hið at höfuð:ð og hjartat séu á viltum stáð". "heldu, at þill. sé þat stávta exarskaft, sem t:ð þing iðs hefur komið um laugan tíma."

Þessdikt Sveinsson vitnar: "kosningarlög allra lands um þeim siðate þeim", at þær sé byggð "á þessu kvæmu, mentun eða þakkingu og eignum". Þat er alment vitunbert, at á aut og þá byggjast mentun og vísindi. Á minni getur vel verið vitun, er allir þeir, sem ríki eru, eru þar þing ebbi annar. Þat þakkingum getur ein: g verið skynsamur matun, er skyn semir er ebbi eðli þegri þörvunentun þat þakkingunum er aut þins. Þat er miðlu þessum eðli þegri at lita á þat, at ið, sem ríki á af þá, hefi sérstaklegu vith t:ð þess at hefa atkvat: : opinberum eða almennum miðum og fram gfið þess, sem ebbert eða hit:ð á t:ð, þessum er nefnilega legðar miðlu þingri þegri á kvort : þá þegri er þessum þat þak, er vithum skuldu matun eiga at standa i

[Faint, mostly illegible handwritten text in the left margin]

11 Alpt. 1863 II. 255-256.

3)

150! en á vitauðlega at
vera en hann vinnur þess af!

[Faint, mostly illegible handwritten text in the left margin, continuing from the top]

en halda þvi í sama höfðinu, og þannig
er landsþingið í Danmörku, sem skipað
er af namnnum einn auðsýnilega stofnat
til þess, at halda í taumana með
fólksþinginu. É þvi vinnu líka ut
þvinnu kosningarlögs til alþingis þess
til undirstötu, en mi en þvi breytt, og
kosningin byggð á þessum þingum hafi-
leikum blit aðeigenda, en tillit
til eignar, sem í vinnu réttvi virstat
at lílegar, enda þótt margt mæli fram
með þvi, at láta af þvi réttu miklu,
þvi slái vertur þvi vertat, at af-
menni einn en venjulega þvi: veundari
og þarfar: vísinni en þvi, sem en
dualithis, og þvi e.t.v.-ötum þvi".

Asgreiðingur: Antuninn hefur verið
inn af höfðinu þvinnu til at gera
Englandinga at þessum þingi, sem þvi
en. Ekki sé þvi allt sem, at vika.
meinn ~~þvi~~ þvi þvinnu og stundi
þvinnu andvöðum. Englands þvinnu
þvinnu þvinnu annat, og slái hafi
Robert Peel verið þvinnu meitur, og
hafi hann þvinnu annat þvinnu þvinnu
þvinnu þvinnu annat þvinnu, en hann
hafi ~~þvinnu~~ þvinnu annat. Tillinn.
þvi miðlegur þvinnu, þvi hann hafi einn
þvinnu haldið þvi fram, at þvinnu
þvinnu: þvinnu þvinnu þvinnu þvinnu.
og hafi hann þvinnu þvinnu þvinnu til
annat. - Þvinnu þvinnu þvinnu þvinnu
af þvinnu eigi at þvinnu þvinnu annat
en, þvinnu þvinnu þvinnu þvinnu
þvinnu, og at þvinnu en þvinnu þvinnu.
þvinnu og stjórnarþvinnu, en þvinnu
þvinnu af þvinnu þvinnu at en þvinnu
þvinnu þvinnu þvinnu þvinnu.

[Faint, mostly illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

2) Alþt. 1863 II. 156-159

(væntar 157-158)

[Faint, mostly illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

II

[Faint, mostly illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

þat sé áskilgát, at ekki megi hlýða
þessum ríkismönnum einn á þingit
eins og stót: rétt, einhverja sakamark
vent: at setja, og sé þess. á stöðuleit
at þeir munu gefa þessa fjórhjóna
þingmenn. - „Eg vilði gjarnans
íska þess, at vit hef á þinginu
ettum sína 100,000 rdl. hver, þá er
og viss um, at einhver mundi veita
stykki til þess, at gefubatafordið
þannest hér á: þvingum landit!“
„Eg veit reyndar til þess, at einn
mat er þess þessat um þetta mál, og
þat miklu djúpra en hér er ágt, og þess
þann þá ekki um þá viljat þessa fram
með meina uppástungu þar at litandi“.

Þendikt Sveinsson bendir á, at þá
þannuþess. og þess þessat sé þess
mót: þess. sé þess þá einn þessat
ösamala. þessat þessat merkilegt og
vanta óskiljanlegt, at þannuþess.
sé þess mót þessat at þessat þessat
þess mest: at þessat, rósenn og
vát þessat, þess sé þá eiginleikar, en
þessat þessat sé meir þessat. - þess
eins munu verða á þessat þessat
þessat eigi um þessat, og þessat þessat
á þessat og vit á þessat þessat
en einn þessat þessat þessat eigi
þessat eiginleikar rétt til þessat en þessat
þessat, þessat sé þessat á þessat. „Eg tek
þessat um þessat, at þessat þessat
þessat þessat þessat: at þessat: og
þessat þessat at þessat, og þessat er einn
þessat þessat, þessat þessat at
þessat þessat þessat þessat þessat þessat

því sem hér er dætt, er það töluvert
 eign. Golendingur geti og megi ekki
 vera sig hannan við aðrar fjöðri, þess
 vert: at smita sér stöðk eftir vestri
 þat geti verið, at of miki væri um at
 leggja í landit nýja skatta og áhögur,
 munu þessir menn vilja eiga ort í
 met, "og það er líka eðlilegt", en
 það er einhver getagata, á engum rökum
 byggð, at þessir menn munu vilja
 bæta byrtiumi af sér og yfir á þá þá
 tævari. Þat er rétt, at andmenn
 er oft og títtum "conservative", en
 agtur þatunn. Ekki skilist "at það
 væri til skatta fyrir þingit, at
 "conservative Element" þomist um
 á það, því það er einmitt til þess,
 at gefa þingit meiri fjátt, at líb-
 ingu og vösemi; landsþingit: Davi
 mörku, er þó ekki til rétt; þessir
 tilgangi at skatta ríkisdeygingu. Það
 til þess at gefa honum þá fjátt,
 sem hann met þarf, en annars
 ekki heft."

Utlagi Glöddámsrau talun till. Ekki
 "of fjáttalega" heidun of ofgjáls-
 lega. Ef menn gefu þessir, sem
 ekki eru meira en 10 hundr. eða
 jafnvel eitt hundrat; jörðu þessum
 rétt, þá fyrst væri uppiast. Fjáttaleg-
 þingit hefi þingit þjórstofu afmunninn
 af því menn hefi áhikitt, at þessir
 væri at fara eftir vitsmunum og
 mentun en eðlilegt; þessir tillaga
 vintist sér fara í gægrtata stofnu.
 Aftætur fyrir till. skort: Ekki er
 upphjóst, hvort þessir ríku menn
 skuli hefa sömu persónulega eignir
 leika og aðrir þessir, og er þá við þá

[Faint, mostly illegible handwritten text in the left margin, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

A. þat. 163 II. 161-164.

[Faint, mostly illegible handwritten text in the left margin, possibly bleed-through from the reverse side of the page.]

g

at hviast. þessir menn sé svo
margir, at af þeir vildu munda
þeir gæta hindrað at skattar væru
lagdir á fartaigir og jafnvel eptirlæst
alþingi met þvi at reita um þá
til alþingis kostnaðar. Mann hefur
breiðblíði sé svo mikill, at eðlilegt
sé, at slíkt sé dregit. Í Danmörku
hefi: „Bondeierforeninger“ þótt
niðurbærf öllu frósi, og munda
angis hafa ískæð þess, at allir þeir
vilu menn hefðu átt rætt: á ríkt.
þinginu. Þó tillm. hef: flæmt
eir þessir mikil vægar ást. til at
bera till. fram og hvarvinnu gænga
gott til. Þá sé hvar samt miðög
í sjáirverð.

21 Alþt. 1863 II. 262-263.

Gísli Þorvaldsson telur áþjást.

þessi mæjlega undirheima sé at hugasta
~~þetta~~ en afri kemur sé. miðög merki-
legt. - Þvílæst, at tilgangur till. sé
eiginlega sé, at megra þann hefi aftur
upp höfðingjarníki svo sem vor:
þannöld og byrja á því at skapa
„þingnaka höfðingja“. þetta er:
gjálfa sér gott, einungis af það er
miðög þess „þvi hefið svo sem segja
mi: öðrum löndum, þá held og séra-
stakar þvingunstatu og einstak-
legt ástand þessa lands valdi þvi, at
þannsamles höfðingjastjórn, eins og
hinn vor svo víða í miðöldumum,
sigi hvar ein best við og munda vert
affaradgjúgust þvinn land og líti; þvi
þess er svo annar sér ein ei þannir,
hefið sem svo öðrum lítu, og ástand
þessa lands er ein svo miðög líti þvi
sem áður vor svo víða í löndum,

VI

[Faint, mostly illegible handwritten text in the left margin, possibly bleed-through from the reverse side of the page.]

metan höfðingjarniki ~~var~~ þar svo mikil og átt: þá líka svo vel vit!
 En þat höfðingjarniki vor þá öðru vísi en slv. t. h. því þá höfðm höfðingjar elki at einu rétt heldur og skulder. I þer þessari uppástanu hef: elki verit minst i skulderver, sem réttinum fylgdi. Elki hegi, at veita autmannu flokki rétt til þingsetu ein þess at þvefjast, at þeir not: réttinum i ákveðnum hátt, þar sem þeir þá þá réttinum laudrisu til gægu og nauðsynu en elki einnangis sjálfra sin vegna. Elki hegi heldur hleypa ötakmör bustum fjölda slíkra manna inn i þingit, og hafa vent: ákveðna þingmannatölu a. m. k. fyrir hvert þing. Þat sér hvorthveggja naugt at gera alt in autmannu og at gera elbert sv honum; „því spursmálit er hér engun vegjun um þat, hvor: sjálfu sér sé betri miklu eta fatakunn matu, bætur gæta verit ágatir og þá hvor i sinu hátt. en spursmálit er at einu, hvort ei sé rétt at byggja i þjótfélaginu i ríkið herninu samhlíta við svo marvat annat, sem i er hegt. þessu held eg alls- elki verit reitit, en þá er at einu at þinna hnu réttu ástætu, hvers vegna mannu einmitt sigi at byggja nokkurt i ríkið herninu; hverju þjótfélagi, og þess held eg eigi sé nóg samlega gætt i þessari uppástanu, sem heir sem matir. þat er ei vegna þess, at autmannu: sjálfum sér sé svo ágatir, heldur hins vegna, at hann þessum

[Faint, mostly illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. Some words like "þetta", "þú", "þetta" are visible.]

fátaltes getur veitt mérum sum gæra
 þá hefileglaika, sem til fjötstarfa
 þurfa, að þat er rétt: hvenju fjöt-
 fálægi at kala mikit tillit til
 mikidamrisens, þar sem sum afgreitda
 fjöturála vætur. Þá sem er svo
 ástæður, at hann getur vel lifat
 ábyggjulest af afnum sinum, á
 t-a-m. miklu lægra met at venja
 tíma sinum til fjötstarfa heldur
 en hefur, sem alt af þarf at vera
 at vinna fyrir lífi sínu, og eins
 á hann líka lægra met at uppr.
 ala syri sína svo, at þeir getu
 sitan fátat: fótspor hans. en
 um fátaltesna má þvi miltar ^{oftundir met} of
 oft segja þat, sem sagt er um þá.
 vata þann: glávamáðum:

"þeir svo gjörir
 at þvi gair sigi
 þingis né fjöturs máls".

þvi þessi er þat einmitt of oft at
 þenna, at menn sem at öllu öðru
 þegni at vera ágatlega fallnir til
 fjötstarfa, geta mi alls-þaki gefit
 sig eit þeim, af þvi at afmalæst
 þeirder svo mjög þeirder þeim.
 A þvi líkri skodun mun alstatar
 vera bygt, enda eðlilegast at byggja
 hit mikla tillit sem halt er til
 og veitt er at kala til mikidamrisens
 : fjöt fálæginu. En til þessa sé
 alls sigi megi best tillit þatit : uppist.
 Afgjaldit af 100 hundr. mun : besta
 lagi at metat tali megi telja hundr.
 360 rd. á ári. en þat sé alt of litit
 til at ná þessum tilgangi, sem áður var
 list. "Eg held at þvi veittis-m-k-þaki
 af 500 hundr. mun hundrata, og væri
 þá ein mikil þing til þessu."

[Faint, mostly illegible handwritten text in the left margin, possibly bleed-through from the reverse side of the page.]

En: uppiat. vanti og alveg tryggja
 þessu þess, at anturinn haldist svo
 lengi vit þjá einstöðum manni eta
 stönum, at hann geti komist at þessu haldi,
 sem vati er þessu get. þá meistar eignast
 þessu eign: svip an lögi þessu við
 strax altur, þá verður hann alls eigi
 talinn hefjilegur þessu eign þessu
 þessu eignast, þessu sem þessu vanti-
 at: alla statferta, sem talja vanti:
 at vera at: ein þessu þessu eignast,
 „þi svo, sem eg álit rétt, at meistar eigi
 ein þessu at taka tillit til þessu eignast
 anturinn: þessu þessu eignast, af
 þessu þessu er þessu statfart: grund völlu,
 sem á við byggja, eins og eignast-
 leysit altur á mót: er þessu strömunum,
 sem þessu þessu þessu áfram, - sem meistar
 elski heldur meistar ein vera - þessu meistar
 svo þessu, þessu álit eg þessu þessu þessu
 vanti, at byggja á at vanti þessu eignast
 eignast þessu við, at þessu er meistar
 þessu þessu þessu þessu þessu, at þessu eta
 mót þessu þessu get: vanti þessu þessu
 eta þessu þessu til þessu þessu þessu
 leys gegn: þessu og lengd, þessu þessu
 þessu þessu þessu þessu þessu at
 vanti þessu þessu, sem at þessu meistar til,
 þessu þessu getur vanti: undir statum
 til þessu, at þessu: landi getur altur
 þessu uppi þessu þessu þessu, sem
 lengi get: haldist við, og sem þessu þessu
 vanti vanti innvættur, at eins og þessu
 þessu þessu til at vanti af: þessu til
 alþessu starfa og þessu þessu þessu, þessu
 sem þessu þessu þessu vanti þessu
 vanti, eins vanti þessu og þessu
 þessu og vanti þessu vanti at

14

1) Alft. 1863 II 263-266.

vera sí fast: stofn, sem öllum fjórum fél-
aginu væri samur lagur at.
En metan niðildandi erfðalög dældist
öðruhvort sí þetta í mögulegt og væri
því þessu skrefið at leggja fötur at
geva fjórum erfðalögum skvæ. Síðan
væri best at leggja um at veita
rikshöftingjunum þingsetuith. en
öivist sí beversu mis salt þess munda
veita'

Stefan Jónsson: it rekur ástætur annars
gegn þessu máli. Ef ant manni skora
fram in at vitsmunum og öðrum
hafið þessu veita þeir kosnir: kjör-
dæmi sinn, þó þessu rannar margir
alþing ant manni at vera í sama kjör-
dæmi og yst: þá einhver ut under.
Skorar á þessu. at taka hana aftur
þessu til vit þessu meiri mátt og
getum betur þessu þetta mál" 2

2) Alft. 1863 II 266-267.

Þórnir segir, at stríðit:
Nortur-Amerikan sí gott dæmi um
álvif þessu ant manni, það sí allt
at þessu ant manni: Sudur-Falþingum
„Nortur nobben, sem vel þessu til:
Þessu þessu, þessu sagt um Am-
erikanum, at þessu: Nortur-Falþingum
um væri manni met götu þessu, en
í Sudur-Falþingum væri þessu þessu
og riðis þessu. Eðli þessu eitthvort
þessu þessu gott: ^{við} þessu þessu, af
þessu íslensku þessu höftingjum
þessu þessu in á þessu 3

15

3) Alft. 1863 II 267.

Benedikt Jónsson spyr t. d. ef
þessu at: þessu þessu, þessu þessu
þessu þessu eitthvort þessu til at taka
þessu: met þessu þessu mála, sem
þessu vit þessu en sí er suaga
þessu 4

4) Alft. 1863 II 267

VII

VIII

St. G. Thorderson er dals bændur við
hin íslensku antefi, sem kærast elka
; meira sannað er í þat, sem
eigi sé státt; öðrum löndum. Málin
með at máli't gangi fram.

Þin bændur þar í Antefi er
till met maktur, en málin þátt, sem
dals hef: áður veri't sagt. Manna þing
annar málin dals kanna, en þeir ant-
mann sem hef: þat: vit og áheuga
á alur. málin málin dals kanna þat
atvinnu alþora sé, og málin þing
slitna málin þing á heuga þing
á þinginu og má þá kalla, at gull-
öld þingins sé kanna. „Mann áta
dals: málin sé mest máli't gangi fram
þinginn áta gert: þinginn, þing
um itgöld landins veri at vata, atur
framleg til málin þinginn. Má
málin þinginn þinginn þinginn:
þinginn, en þá get: þinginn gáfu-
málin vit þat málin af þinginn:
en málin þinginn þinginn þinginn.
Mann hef: sagt, at vit þinginn málin
þinginn alþora þinginn þinginn: þinginn.
en eigi sé kalla á þinginn, at slitna málin
þinginn málin málin, at þinginn þinginn.
þinginn þinginn þinginn þinginn
þinginn dals: þinginn þinginn þinginn.
þinginn og þinginn til þinginn málin þinginn-
þinginn, þinginn um itlát atur itgöld
þinginn veri't vatt, og þat dals málin öllu
áttatvinnu, málin og þinginn þinginn
þinginn átt þinginn, þinginn málin málin
þinginn málin á þinginn: þinginn þinginn.“
þinginn þinginn þinginn, at þinginn sé
dals, kanna: þinginn málin málin
þinginn þinginn þinginn þinginn þinginn

5) Aðg. 1863 II. 267-268.

6) Alþt. 1863 II. 268-269.

Þeir Þjáltafær: E f meum atla að selja frelsi Íslendinga til þess að þa frjálst alþing, þá finst mér það af lítit að gera það einungis fyrir hundruð hundruð: jöfnu!"

Stalldór Þr. Friðriksson segir, at þessi till. séin fari einmitt sömu átt og till. um at veita töntþingisráðuneyri meira frelsi en atvör vildur, þar sem hvi sé um það at veita að þá meira frelsi. Meum hef: ^{altal} kvantast af þess, hve þingit heft: af þess þá um at hit þess kvæftum at veita, en mér sé ^{meira meiti} heft at veita hvi á þess, landinu at þessu lövum. Meum get: ~~at~~ atlast til at öll atv. væri tekin fram í till; nefnd og þing get: bett þar um.

7) Alþt. 1863 II. 269.

Páll Sigurðsson mælt til at uppást. væri tekin aftur; i vandum sé breyting á þinginu og sé þingit vitandi at þessa met þess, af löggjafarþing væri komit.

8) Alþt. 1863 II. 269

Argeir Einarsson telur mælt at ~~at~~ mælingu atlast og vill láta þessa þess þingit um þess "Eg hef: gætt mest á veitu þess hvi vintu þingmannu þess þingit (Þessi Þr.), þess og sé, at hann heft: stildi mælt og svo telet: hann um það met vörum"

9) Alþt. 1863 II. 269-270

Stalfríðriksson segir at Argeir þessu mælt hef: komit þess þess hef: og veit þess þess þess. Þessi þess til, at það sé ~~at~~ veit. selt og at ~~at~~ mælingu munda veita þess veit 10

10) Alþt. 1863 II. 270

Þessi Þr. telur at uppástur hef: veit mest ^{meira meiti} þess at þess um ~~at~~ mælingu. Reykjavík

[Faint, mostly illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Felt var að bjóða nefnd: málið
með 14 atkv. þegar 8 og var það
þar með in sögunni.

Ja (með nefnd) sögðu:

- B. Góðdanson
- B. Sveinsson
- St. Fr. Friðriksson
- St. G. Thordarson
- J. Pétursson
- J. Sigurðsson
- P. Melsted
- P. Pétursson

Nei (með: nefnd) sögðu:

- Bv. Góðdanson
- A. Ólafsson
- A. Einarsson
- B. Pétursson
- B. Brynjúlfsson
- St. Skjöldarson
- J. Einarsson
- J. Gjaltnir I 2081. 1929 II
- St. Pálmarson
- St. Andriasson
- P. Sigurðsson
- St. Einarsson
- St. Góðdanson
- St. Skjalason

82. - þessi síðir hefur verið
 þess vegna 8 myndir og þess vegna
 myndir eru þess vegna
 ; Stjórn (þessi þess) þess
 myndir þess. þess
 myndir þess. þess
 myndir þess. þess
 myndir þess. þess
 myndir þess. þess
 myndir þess. þess
 myndir þess. þess

Stjórn (þessi þess) þess
 myndir þess. þess
 myndir þess. þess
 myndir þess. þess
 myndir þess. þess
 myndir þess. þess
 myndir þess. þess
 myndir þess. þess
 myndir þess. þess

1) Alft. 1865 I, 29. 41-46, 31-32, 183-908, 993-1029.
 II 16 ff. 417. ff. 417-5 ff og
 500 ff (alitskjalið).
 myndir þess. þess
 myndir þess. þess

Fyrir alþingi 1865 var lagt fram til
 um mið þess komulegs á fjárhagsráðgjafi
 um millum Íslands og þess vegna
 Er í þessu að fara út í þess þess, en
 þess. þess þess stjórnarþinginu þess
 við til þess þess er þess þess að
 ákasta um þess mál, en þess þess
 þess þess þess þess þess þess þess
 samþykktar. Þess þess um stjórn
 þess þess og til þess þess þess
 þess þess þess. Þess þess um þess
 þess þess í þess þess þess um á
 vantar þess þess þess: vantar þess
 stjórnarþess þess, samþykkt
 að leggja á þess: að þess þess þess
 þess að þess: þess þess, þess þess
 þess. Þess þess að þess á þess
 að þess þess þess þess þess
 og þess þess þess: þess þess
 að þess þess stjórnarþess þess: þess
 þess, þess þess á þess þess.

veglum stjfró!

Handwritten text at the top of the page, partially obscured and faint.

I frö. til stjórnskipunarlega
handa Íslandi, sem stjórnsir lagði
fyfir Alþingi 1867' voru talin
upp þar mál, sem sameiginleg skylda
vera milli Íslands og Danmerkur.

1) Alþt. 1867, II, s. 11 ff.

Fyrsta stn. : fyrsta grein frö. vor.
"Ísland er í atskiljanlegu hluti
Danmerkur mikis".

X en af ágreinir um þessi upp
um hvert mál veri sameiginlegt
skyldi in skamt með komunum in sk.

Til þessara mála skyldi Ísland fyrst
um sinn skert gjalda og þá skali
taka þátt : löggjafarvaldið um þess.
En af þjórhögum Íslands þarast :
þat þarf, at þat getur galdit til lag
til tíðra, ^{mikis þarfa} þá kvætur komunum á,
hversu mikil tillagit skuli vera, og
skal þá þar at ætli í kvætat með
lögum, hvernig Ísland eigi eftir.
leit : at taka þátt : löggjöf og
stjórn sameiginlegu málauna, sbr

málar 33-4
Í öllum stöllum málauna, sem merka
Ísland, er þess, sem : fyrri grein-
um voru talin, hefi Ísland löggjöf
sína og stjórn rit af fyrri sig. Í
þessum málauna er löggjafarvaldið hjá
þorunzi og alþingi : sameiningu.
framkvæmdar valdið hjá þorunzi og
þeir valdið hjá lögmændum. 33.

Þorunzur hefi hið ætala vald
yfir öllum þessum málauna, sem vanda
Ísland einangru, og eru skali atvar
þaðan þarast á þessum þess, sem setta
er : stjórnskipunarlögunum þessum
Til þess at framkvæma þetta vald hefi
þessu ráðgjafa, er hann hefi til at
standa fyrir þessum málfrum, og
landstjórn, sem hefi atsetur sitt á
Íslandi sjálfu. 37. Ráðgjafur
hefi alla á þessum á stjórnsir og
verður á þessum þessu náðanum á kvætu
með lögum 38. Þorunzur á kvætu,
hvernig viðgjafi stjórnsir þessum

Faint handwritten text in the left margin, mostly illegible due to fading.

[Faint, mostly illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

mála, sam varta Ísland einangur,
skuli þingin: þendur 29. Undirskrift
konungs undir ákværtanin þar, sem
sventura löggjöf og stjórns, veitir þeim
falt gildi, er rätgjafinn skrifar
undir með konungi, og ábyrgist
rätgjafinn þá ákværtanina.

Um veitingu embætti nensul. áker-
311.

312. Stofnir konungs samans
veglulegu Alþingi þriðja hvent á.
Áv. samþykkis konungs má þat
eigi eiga réttu leygur en 6 vikur.
Þveysting á þessum ákværtunum má
gæva með lagaþoti.

Þá er heimil konungs til at boðja
þing til aukafund 313, til at fresta
fundum veglulegs þings 314 til at
leggja upp þing 315, til at leggja
þing þing þv. til laga og aðrar
uppástungur 316, um sýngunarráð
konungs 317, um heimil konungs
til at gefa út bráðabirgðalög þlög
þarf hér eigi at fara nánar út í
þá sálma.

318. getur konungur rätat
menn og veitt almenna uppgjöf á söla-
num. Rätgjafa íslensku málauma getur
þann at eina með samþykki alþingis
rätat þingis veitingu, er konungur hefir veitt
dand á þendur þingis brot á stjórns-
rákipunarlögunum.

319 um leysis veitingu.

320. réttur konungur sitt eðsta stjórnsráð,
sem skal eiga aðsetur á Íslandi ríðfu, skuli
í þá vera einn matur á fleiri, og hefir
þat á þendi í nefni konungs stjórns-
áltra þeirra málaþra, er varta 30.

[Faint, mostly illegible handwritten text in the left column, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

land eingöngu... Landsstjórnin á Go-
landi skal at öllum best: vera undir
blut at eigaendi rita gjafa og framkvæma
störf þess, sem henni eru á berðum
folks samkvæmt veglegu er rita
gjafinn samur og konungur samþykkt
Allir embættismenn og stjórnar menn
sem skiptir eru á Íslandi eru undir
stjórn þessari.

§ 17: 'A alþingi eiga soti:

1. 21 þjóðþingur alþingismanns
2. þessir embættismenn: landinn
  - a. lögskupinn af Íslandi
  - b. antmanninn á Íslandi
  - c. hia afi dómari: afi dómur Íslandi
  - d. landfögru
  - e. landbákurinn.

§ 18 á brót um konungdótt og
þjóðgæði og eru þessu áker. at þess er
hæ skiltir máli sama afis og svo
til samhljóða ritari áker. § stjórkr.
1874 § 17 og 18. Var í frv. at viss
minnagis gert rita fyrir haldinn prófi vit
háskóla og embættis prófi vit prestar
skóla sem heimild fyrir embættislausa
öðra menn til konungdóttar er: með
förunum hefur best vit „sta zittluvert
annat þess háttar opinbert próf, sem
ni er sta kann at verða ritt“, skr. frv.

§ 18 c og stjórkr. 317 e. og orðit „
riturtu“ um 5 ára döl var skki: stjórkr.
skr. 23, 18. 1 og stjórkr. § 18 tl. 1.

§ 19: Slit neyðlega alþingi skal
koma samant 1. virkan dag í júlí-
mánuði: 3. levert af, haf: konungur
skki til kbit annan samkomu dag
þessu á.

86 in minniþingum - uppljósið hefur
væðingunni skul allö þó hefur átt
meira megi og afþjótun átt þá hefur
meira til átt um innvið megi, megi þrátt
þá er til þess að hefur meiri innvið
meiri megi meiri megi meiri meiri
meiri meiri meiri meiri meiri meiri
meiri meiri meiri meiri meiri meiri
meiri meiri meiri meiri meiri meiri

Átt meiri meiri meiri meiri meiri meiri
meiri meiri meiri meiri meiri meiri
meiri meiri meiri meiri meiri meiri
meiri meiri meiri meiri meiri meiri
meiri meiri meiri meiri meiri meiri
meiri meiri meiri meiri meiri meiri
meiri meiri meiri meiri meiri meiri
meiri meiri meiri meiri meiri meiri
meiri meiri meiri meiri meiri meiri
meiri meiri meiri meiri meiri meiri

meiri meiri meiri meiri meiri meiri
meiri meiri meiri meiri meiri meiri
meiri meiri meiri meiri meiri meiri
meiri meiri meiri meiri meiri meiri
meiri meiri meiri meiri meiri meiri
meiri meiri meiri meiri meiri meiri
meiri meiri meiri meiri meiri meiri
meiri meiri meiri meiri meiri meiri
meiri meiri meiri meiri meiri meiri
meiri meiri meiri meiri meiri meiri

85: Sambandsmáttur Alþingis er jafnvel
leiga í Reykjavík.

86: Alþingi er fritt heillagt. Gæva
sem leytur átt fritt: þess átt
þess átt, leytur átt þess sem þess átt
þess átt, átt leytur átt þess átt, leytur
þess sem leytur átt þess átt.

87: Alþingi á rétt á átt stingsa
eigi átt leiga þess og sambandsmáttur
þess þess átt átt; átt átt átt þess þess
þess þess átt átt átt.

88: Alþingi átt átt rétt átt af
þess átt átt átt átt átt átt átt átt
þess, þess átt átt átt átt átt átt átt
átt átt átt átt átt átt átt átt átt
átt átt átt átt átt átt átt átt átt
átt átt átt átt átt átt átt átt átt

89: Engar skatt meiri afleggja, né
leiga, né af þess meiri átt leiga þess
þess meiri þess átt leiga þess, er þess
átt átt átt átt átt átt átt átt átt
átt átt átt átt átt átt átt átt átt
átt átt átt átt átt átt átt átt átt
átt átt átt átt átt átt átt átt átt

90: Meit lögu þess átt átt átt átt átt
þess átt átt átt átt átt átt átt átt
átt átt átt átt átt átt átt átt átt
átt átt átt átt átt átt átt átt átt
átt átt átt átt átt átt átt átt átt
átt átt átt átt átt átt átt átt átt
átt átt átt átt átt átt átt átt átt
átt átt átt átt átt átt átt átt átt
átt átt átt átt átt átt átt átt átt
átt átt átt átt átt átt átt átt átt

91: Ekki átt átt meiri átt átt átt átt
þess meiri átt átt átt átt átt átt átt
átt átt átt átt átt átt átt átt átt
átt átt átt átt átt átt átt átt átt
átt átt átt átt átt átt átt átt átt
átt átt átt átt átt átt átt átt átt
átt átt átt átt átt átt átt átt átt
átt átt átt átt átt átt átt átt átt
átt átt átt átt átt átt átt átt átt
átt átt átt átt átt átt átt átt átt

[Faint, mostly illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

§ 32: Alþingi hefur tvo yfirskotunar-
 menn, og skulu þeir veith laun fyrir
 starfa sinn. Þessir menn eiga að gagn-
 slæða hina árlega veitinga um
 tekjur og gjöld landsins, og geta
 þess, at tekjur landsins séu þær
 allar taldar, og at skammt hafi verið
 út góldit nema eftir fjárhegs lögun-
 um. Þeir geta krafist at fá allar
 skilyrður þær og skjöl sem þeir
 þurfa þurfa. Síðan skal sakna þeim
 þessum ársveitingum fyrir hvert
 fjárhags ári fjárhegs tíma heil í ein-
 veltning og leggja hann fyrir alþingi
 ásamt met atvegarandernum yfir-
 skotunarmanna, og skal þeim rest
 sanna þykja hann met laga bóti.

§ 33: Ekki er frumvarp má sam-
 þykja á þingi at fullnæsta, fyrir-
 an þat hefur verið velt þar fyrir-
 ríðum. - Þá fyrsta umvæta skal
 vata atalefni laga frumvarpsins:
 heild þess og áleikta, hvort þat eigi
 koma til annarrar umvætu at ákka-
 og vert: hið fyrsta afur á, þá hvort
 eigi at setja nafnd til þess at hafa
 þat undir atva umvætu. Við atva
 umvætu má koma fram met
 lövtingarabóti: og leita atkvæða.
 um þær. Síð frumvarpit þess,
 lagt frumvarp, skal þat lagt fyrir
 til þingis umvætu eins og stjórn-
 in atva þat, eftir þær sem hann
 þurfa best heita eftir mála lökun-
 vit atva umvætu, og vit lok
 þingis umvætu skal ataus gengit
 til at bæta slú, hvort frumvarpit
 skuli samþykkt at felk: heild þess.

Frummverp frá einstöðum mána mána
 skal leggjá fyrir til þingis um vestrar
 einn og það var samþykkt mit ábra
 um vestrar, og mit þeim breytingum
 bestum mit það, sem um þess
 upp ástandi þess af herði stjórna-
 rinnar sta af elki þessu an 10 þing-
 mána. - Þessa frummverp, sem
 þingis hefur felt, verður elki til
 oftan til um vestrar á þess þingis.

§ 34: Alþingi ákveðin er, hvort þingmenn
 þess séu löglega kosin.

§ 35 samþykkt á stjórnskr. 320 „stjórnskrif-
 unar.“ þá: stað „stjórnskrifunni“ ritar.

§ 36. Alþingismenn eru einvörðungu bundin
 mit samþykkingu sinnar einn og einn mit þessum
 reglum frá þjóðendum sínum. - Ern-
 þattismenn þess, sem kosin verða
 til alþingis þessa elki hefur stjórns-
 krifun til þess þingis kosninganna.

§ 37: Metan alþingi stendur eftir,
 má elki taka þess alþingismanns
 þessu fyrir skuldir sín samþykktis
 alþingis, né heldur setja hann: var
 heldur sta löfða máli á mót: þessu,
 nema hann sé staðinn at gæp. Eng-
 inn alþingismatur verður þessu
 veikninga skapar utan-þingis fyrir
 það, sem hann hefur tekið á þingis,
 nema þingis hefur það.

§ 38 skr. stjórnskr. 333, samþykkt á.

§ 39. Þess manni sta þess
 mána, sem sige sat: : lands-
 stjórnskrifunni á Þessu, skal þessu
 sökun um þessu stað ritar
 til þess alþingis, og sige þessu
 á at taka þessu: um vestrar
 einn oft og þessu vilja, en verða at
 öðru hefur: at gæta þessu.

Atkvæði: við hafa þeir þeir áttætt, að þeir
sáu gáfravant alþingismenn.

§ 40. Alþingi hefur sjálft þetta sinn
og varaþetta.

§ 41. Þingit má ekki gera ályktun
um neitt, nema meira en helmingur
þingmanna sé á fundi og gæði: atkvæði.

§ 42. Gleimilt er hverjum alþingis-
manni að vera upp réttvert opin-
bert málefni, ef þingit hefur það, og
beitað þess um skjólu stjórnar-
innar

§ 43. Þingit má ekki taka við neinu
skjali um málefni, sem áttættur
meira vilja vera upp fyrir þing-
inn, nema einhver þingmanni
leggji það fram.

§ 44. Þingit má ekki áttætt til
að leggja innskert á eitthvert mále-
fni, þá gætur það vissat þess til
stjórnarinnar.

§ 45. Alþingi skal haldit: heyranda
hljóti. Þá gætur þetta: eða svo
margir þingmenn, sem til tætt
er: þingráðgjafurinn, kvalist, að
öllum utanþingismönnum sé vissat
hvert, og skal þingit þá svara ein,
hvert vata skuli málefni: heyr-
anda hljóti eða á heimulegum
fundi.

§ 46: Þingráðgjafurinn sattu með
legaboti.

§ 47. 66 skifta ekki máli.

§ 67: Uppáttættur um heyranda
á stjórnarskipunarlögum þessum
eða vitauka við þess má vera
upp bati á regulegum fundum
og aukafundum alþingis, þá

því atviki at þeir fjórta hlutar þing-
mannanna sáir vitstæddir.

Þveiti: ekki þeir fjórta hlutar þing-
mannanna at þveiti met uppástungummi,
þer at árita, at alþingi hef: felt þessa.

Á þessum stundurskviðum skipta heli
og ekki venul. máli.

[Faded handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faded handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

1) Alft. 1869 II. n. 24-50.

Fyrir þessu stj. þw. eru færðar ítarlegar
áttatán, sem fylgja því:

Því er áfarft að veita réttstæðingum
fyrir þeirri stötu Íslands: Danmerkur
ríki, sem þat lögfestir og byggir á.
Ebbi er þeir heldur ut at fara ut slíka
atriti, sem fyrir komu lag framkvæmdavalds.
og ábyrgt viðgjafa at öðrum leysti: en þau
mæta beint viðfangsfrítt, heldur verður
at takmarka sig sem mest við gæmargent.
fyrir skipum alþingis.

Í ást. fyrir þw. alment, áður ríkið sé at
virstöðum greinum regin:

„Eitt hit mest ávísandi atriti, sem þau
tíð um veita, þegar á at vinleita þjótt-
lega stjórnskipun, er þat, hvernig
fullt viðþingit skuli skipat, þat er at
skilja, ebbi at einu eftir hvernigum gæm-
vallavæglum sigi at fara um þorringu
þingmannu, heldur einnig, hvernig
þingmenn skuli leyst, hvort þau mál-
stofur sigi at vera: því staðna
ein. Í flestum löndum, þar sem er
þjóttleg stjórnskipun, er þarít þau
þeirri reglu at hafa þvar málstofur,
og er þat hvorthveggja, at síi regla
víst: at vera ríttur: sjálfir sín og
þest til þess fallin at reita þveggj
fyrir velegum og frísamlegum fram-
fönum þjóttfélagsens, af því at annar
blet: þingmenn, sem venjulega er
þaratt til eftir þjálbslegri þorringu
lögum, er hvíbulli og vitar skillegu
öllum ábrifum: sív þing, er þat
er þíun blet: þingmenn, sem er
skipaður eftir allt öðrum reglum
(því málstofan) reður til þess at
halda: þorringu - sáda er reyrþen

Þvar málstofur, skillegu og
þjóttfélags.

x) Spáttá frá merkingu at framman
ker. St. g. á 1978 sem ást. séna
og ve. fyrir tvídeilingu af þinginu.

Sérstakt um Ísland

Fæð helva manna

Undirstöðuatri h. mást. I
vartar

T: mást. f. kostvætur

Ólíkt: Alþing og

líka hefur at sýna, at svo er: þegar er
er vald máls á því, at því er Ísland
súrtin, hvort at eigi at leggja hinna
þjóðlegu stjórnsákerfi þess
eftir veglenni um 1 málstofu eða
1 málstofu, þá er það undir einu
athuga vert, at vegna þess, þvermíg
áttatt er á Íslandi, þá vartar þar
undirstötu þá, sem til þess þarf,
at fullkoma þinginu vert: skilt:
tvar málstofur. Þat: er sem sé
þat, sem er sameiginlegt með Ís-
landi og hverja öðru litlu landi, at

I

þar er eðli mein megi af stjórns-
fræðna mönnum, og væri fyrir þá
söla hertara at safna kröftum þing-
sem til eru, saman: eina máls-
stofu en sundra þing: tvar, og
eins vartar á Íslandi undirstötu-

II

atritin undir sjálfráða og mikils-
metna efri-málstofu, eins og hein
er til orðin með t: mannum: þessum
öðrum löndum; og hver komingav-
lög sem svo sett væru lands efri-
málstofu: Íslandi, þá gæt: varla
öðru komit á er (mjög tvein)
samþyrgja málstofum, og þá þar
væðu málin á öðrum liði, þá myndi
varla fyrir þat komu fram mjög
skotunir á málmennum, heldur myndi
þat eðlins valda tíma töl og kost-

III

ávarauka, er þat væri mjög svo
óþökkilegar alþingum þat: vegna
fátækta landsins og vegna þess at
þarf er á hverjum endurbótum.

N

þat er ein, at fullkoma þing, sem
væri skilt: tvar málstofur, væri
alveg frábrugðin alþingi, þat: ein

Flótsit skipuleg.

V

og þat var áður, og einn og þat mið,
 og þat er líka nokkurt, sem elski veður
 all hit:it, at eftir hefur verið hatti: Þá-
 lundinga mundi þeim varla get þar
 stíflaga vel at svo margt brot inni
 stjórnskrá tillögum, og at, þegar á
 at breyta stjórnskrá þessum í hverjum
 landi sem er, þá á einn og vertur at
 nota þá, sem er, sem undirstötu mál
 hina nýja. Þar sem laga þessum var þá
 fer þú fram, at fulltrúa þingit vert.
 ekki nema ein málstofa, þá kemur
 þat af þú, hefur einhvern laga er á-
 stath á Íslandi, en hafi: matur
 at þat er at svita fulltrúa þingit
 á Íslandi eftir ríkis þingis á dætur,
 þá mundi laga verit stungit upp á
 þessum málstofum. En jafnframt
 þessum, þá hefi mátt til - á líkum
 hátt og ákættar á einn stat, þar sem
 einungis er ein málstofa, og þegar
 þú vantar hit þann: stjórnskrá-
 ina, sem einn og efri málstofan á
 at stílla öllu í höf - at þat er vit
 at reisa skortur, einn og þarf, vit
 þú sem ávalt er hatti mit, þar
 sem ekki er nema ein málstofa, at
 fulltrúa þingit: þat er at: álykt:
 átt þat, sem er skatram hafi al-
 menningis heilum, og hefi þá verit
 i þessum, þar at at: at reisa skortur
 vit þessum með takmörkun þessum
 útganga áta á annan hátt." 2
 Tilgangur þessum sé at koma á
 "sáttum fulltrúa þingit", og sé þessum
 þessum 1857, einn þingis laga og þessum
 verður af nokkrun þessum stjórnskrá
 einn ein ákvæðningur í þessum öðrum
 lagatav eftir á stundi landsins, og einn

Þessum næst segja þessum á öð.

1867 II, s. 33-34.

Þessi breyta þessum, at
þessum.

[Faint, mostly illegible handwriting in the left column, appearing to be bleed-through from the reverse side of the page.]

Skjalnafn

Fæstar emb. - sem fæstar þinn

[Faint handwriting in the lower left column, appearing to be bleed-through from the reverse side.]

til þess lagatar að koma á römdu
 fulltrúa þingi; og hafi þessi sliki þótt
 métt að stínga upp á þjórtólfni eða tve-
 földum korningum. „En sé reglurum
 : korningar lögeum þessum heldit um
 þjótbjörva þingum, þá er þúrf á að
 saka einum þelli: : þingið, er ætt:
 veitit upp á mót: þessum hvíthelli þelli-
 um, sem korningar lög þessi koma
 inn í þat, og ætti meitt aðgerd um
 þingis rómni þá, statfestur og
 stöðvalk, sem heimtat verður af
 þess, eins og áður er sagt, þegar þessi
 meitt á kvartandi völd um öll réttstæ-
 leg málefni landsins og sér í lagi um
 þjórlög þess. þat má þessu sér að
 saka í þingið slikaum þelli, er sé
 málstætt þat heldrævi, meitt þessum
 mót: , annað heort meitt þess að halda
 kornungs korn ingum, sem veitit
 þessa þingið til, alleger að leita rétt
 þess og skuldu, að saka soti: á alþingi
 vera samfara helstu embættum
 landsins, eins og minni hluti: með-
 ævinnar, sem seth var á þingisru
 Reykjavíki 1851, stöba upp á. Þess
 rénni að fertin vint: it saka að vera
 þess þessu rétt: af þess að þá má
 atla að þingið alt af allt: helstu þess
 landsins vasa, og líka af þess, að
 þessu allis ætttu embættismenninn
 í umboðsþess landsins saka á
 þingi, þá þessu af þessu rétt
 at þá allar upplýsingar þess um
 þessu einstaka umboðsþess, sem
 þingisru vari réttög á réttandi at
 þá, þessu þess einstök málefni wa
 völd og útklæit. þessu til þessu
 á umboðsþess landsins verður

[Faint, mostly illegible handwritten text in the left margin, possibly bleed-through from the reverse side of the page.]

breytt á þann hátt, sem þeir hafa
er að koma: kring um leit og stjórna
arðskipunarlögum öðru löga gildi,
og náðast er útskipt: at hafa
semdunum um 7. grein þess
ins, þá hlýtur það loks frá gjafir-
mit: alþingis at vera miklu hæg-
feldera, at: hinum förtu setum, sem
þeir þegar á at stofna: þinginn, sitja
ávalt embættismenn, sem vegna atötu
sinna hafa best gífurlegt gfu allar
ganginn: um botstjórninni, og
líka hafa helst fari á at hafa áhrif
á þann, heldur er at þess vegna þjóri
menn: sat: þessi í þinginn, í
hvert skift sem alþingis kosningu
fara fram.

Först þinglaga áttun.

Það: af þessum ástættum og vegna
þess, at einhver hafa tekið grein
landrins vertur árgjöld það, sem gert
er at þess, at góðit vert: in ríkis-
sjóðnum darska til Íslands, . . . ,
þá er þeir á, at hinna regluþega
árvskilager og árgjöld landrins, séu
ákvæðin: lestir þinglaga áttun.
Met þessu er, ^{abbi} þessu þessu gert á
þessu fullkomna þingvat: sem komuþeg
hafa á þessu at veita alþingi: sívotku
legum niðurförum þess, þá at átt.
vert: á kvæðin met lögun og útgjöld
bændin vit þess og þingvalög.

1) Alþ. 1867 II, s. 34-35.

Föllum þinglaga.

Alþingi er at koma samman einn
frístig leitt er til regluþega þess og
þá það gert til at spara alþingis-
kostnað og litla af alþing. óþægindum
vit at sitja á þing, einhver um þess
þingvat: þessu. Hin vegna er þess
setu: ni settu þessu: at at metuðum
og vert: þessu Þinglaga þessu.

Tala þann

þinni jafnlangur og áttar. „Ákvörðun-
 nis í lagafrumvarpinu um töluna á
 hinum fjöð björnu alþingis mána er
 er líka að mestu byggð á þeirri ástæðu
 að takmarka alþingis kostnaðinn einn
 og vertur, og er vert að taka það
 skýlaust fram um það efni, að þá
 er alþingis kostnaðinn sé takmark-
 atur á þann hátt, sem gert er ráð fyrir
 í þessum ákvörðunum lagafrum-
 varpinu, þá gert: hann samt allt að
 4000 rd. á ári, en eftir högum '88.
 lands má álitna það tölulegt gjald
 og skali all-litit þunglaust fyrir
 skattgjaldendur; veri alþingi eftur
 á mót: litit þona samant-
 kvæmt er og tölur alþingismanna
 fjölgað eftir korningarlögum
 28. sept. 1849, þá bleygt: það
 alþingis kostnaðinn upp: 8-
 til 9000 rd. á ári" h

1/1 Að þ. 1867 II s. 36.

Stjórnarráðgjafi

Viðstandi er gengit fram hjá því,
 að útbjarga lúvernia ákvæðt ríðgjaf-
 ans skuli fram komit, en hinsvegar
 fært rök að af lúvernia stjórna-
 ris sé lögð á hann er skali: slensku
 landsstjórnarmanninn ⁱⁿⁿ 3.
 skinnvegan er, gert ráð fyrir, at:
 hinna isl. landsstjórn vert: einnugis
 einn metur, n.m.k. metan 1 seta 3 +
 ant mörsumm gert: haldit... 2 um -
 fremur er gert ráð fyrir at stofna
 stjórnaarrát, er komi samant skali
 gjaldþar er einn sinni á ári og
 tölur annaðhjámetur sé farrati
 i, og sem ráð: og lit: uppi á lit
 sitt um öll málefni, sem eru ávít.
 ardi fyrir landit og þann þann þess,

3/1 Að þ. 1867 II s. 36-37, 39-41

X Eins á belat er hiist rit at
 sáttum og vettur. ant gert: leat
 ardi einn ant meyn, s. 1. c.
 s. 40 og 41

Stjórnarráðgjafi

4) Akbt. 1867 II, s. 39-40.

Feldkur þingis,

5) Akbt. 1867 II, s. 41.

Festir þing

og undir því lagað þess, sem á at
 leggja fyrir alþingi oft.; at þá at
 ritja: vði þessu best: þeir hinna
 at þu embatt: sanna landsins, sem
 eiga at hafa sat: á alþingi, og eru
 fremur þeir fjöðkjörin alþingi-
 menn, sem þingit heyr til þessa:
 hvert skilt: sem þat kemur sanna
 fyrir tímabil þat, sem hitur til
 marta regulegs þings." 4

Þ atk. við 317 frv. segir um þetta
 "stjórnarráð", at þat mun undir-
 lina og flýta svo vel fyrir löggjafar-
 stöfum þingis, at abbi verti:
 þörf á títari regulegum sanna.
 Þessum alþingi er þriðja hvert
 ör. 6

Þ atk. við frv. 317 er vísat til
 hinna alm. atk. um þingur alþingi
 Rítt hef: verið talið, at hinir föstu
 þingmenn eru jafnmeiri og þessu
 kjörin til þessa. Fyrir vali þingis
 embatta, sem hinir föstu þingmenn
 hef: verið við þess, si veldi þörf
 á öðrum átt en berda á "at af
 hálfa beverar einstakrar umbots-
 stjórnar undir landstjórninni verda
 embattismenn þeir, sem standa
 landstjórninni martir, þat er at
 segja lögþinginn afis þess, þess,
 fyrir málefni þess, sem sanna
 þessu og þessu stjórn, lætur
 antmenn landsins fyrir alla veld-
 lega umbotsstjórnina, hágljórn-
 arinn í afi dómisinn fyrir dómstö-
 ara, landþinginn fyrir sjöti landsins
 og skattveintur og landbæturinn
 fyrir heilbrigðisþing. þat gati at

visur ekki verið neitt því til fjárfestinga
 at fjölgja notum þessum, af at alþingi
 vatur til þess, og væru þá embætti.
 þess, sem líklegust væru til þess,
 forstötu manna um hatti: þ fjárf
 þvasta skólanna og skólameistara-
 embætti: þ afvót skólanna, en
 það virt: þ annars ekki vera þörf
 á því, þar at það virt: at nóg, at
 þess þessum alt af gætu verið fjárf
 hönd þessara þessu stöfnuma." 6.

4) Alþt. 1867 II s. 42.

Um 930 er vísat til röksemdanna
 at þessum fjárf því, at löst þess-
 þess at þessu sé ákvæði með laga hatti
 "og leiðin það af því, at alþingi
 gætu ekki átt þess á þessu áni, at
 þess ákvæðum verður, at á hatti nýjög
 þess hatti, af þessu ekki er alveg
 þessu nýjög" 7

Fjóst fjárfing;

7) Alþt. 1867 II s. 43.

Um 933 er nýjög: þessu nýjög
 Til þess at allan ákvæðum, sem alþingi
 á at gætu verið: vel: þessu, en ákv. at
 þessu nýjög. verið: um laga þessu. á þess þessu
 sé þessu. fjárf fullt og alt, þessu sem
 ekki hatti verið nema þessu nýjög. um
 þessu einstakt laga þessu. á rítt og þessu
 þessu nýjög, þessu at þessu. hatti: ekki verið
 þessu þessu at rítt laga þessu, en þessu
 hatti: verið lögt fjárf þessu og þessu
 þessu þessu þessu. - Um þessu. nýjög.
 stjórnsýslu. þessu: .. Þ þessu á hatti
 þessu ákvæðum þessu af til nýjög, at
 verið ekki einu þessu þessu og þessu
 at þessu nýjög: þessu nýjög þessu um
 löggjafaveldi alþingis, en þessu nýjög
 þessu at er gætu, þessu nýjög
 verið þessu, at ákvæðum þessu hatti:
 þessu vel þessu þessu hatti einu þessu.

Handwritten text on the left side of the page, appearing to be a continuation of a letter or document. The text is dense and somewhat difficult to decipher due to the cursive script and fading.

Handwritten text on the right side of the page, continuing the narrative or correspondence. It includes several lines of text, some with bolded or underlined words, and appears to be a formal or official communication.

Handwritten text on the left side of the page, mostly illegible due to fading and bleed-through from the reverse side.

1) Ark. 1867 II n. 44-45.

2) Ark. 1867 II n. 46.

3) Ark. 1867 II n. 46.

Þinggjafi

Main body of handwritten text on the right side of the page, containing several paragraphs of text, some with bolded words like 'Þinggjafi' and 'Þinggjafi'.

vari um hinar tíða breytingar í
 þingstöpunum er alþingi þynni að-
 finnst sér skylt að stínga upp á
 og ræða í hverju þingi, ef að þing-
 stöpin vari handverki þess sjálfs,
 og lofas til þess, að hjörðimenn
 var ekki nema yfir 2 nægileg þing,
 og að þess vegna verður ekki heitast við
 öðrum, en að þingmennirnir eigi
 nokkurt erfiðt með að venta svo
 þennu eigi þingstöpunum, eins og
 orðilegt er til ^{þess} að gæta þeirra, en þó
 sér í lagi til þess að heitast við að
 þarna í breytingum á þeim.

Danska ríkisþingit, sem sjálf hefur
 samþykkt þingstöp sín, þannur sam-
 í hverju ári og stendur varjulega
 yfir 4-5 mánuði, og hefur það þur-
 lestra tími til þess að ræða það, sem
 með þarf: þú elmi, og verður
 eftara: að gæta þingstöpanna
 en heitast verður við af alþingi."

1) Alþt. 1867 II s. 46-47.

Stjórnbræst,

um frv. 367.: "þessi grein setur
 fremur mæga og fljóta áherslu að til-
 töku til þess að samþykkja breytingu
 áta viðauka við stjórnskipunar-
 lögin, en virtist þó veita mæga
 tveggjingu fyrir, að ekki verði
 naset fyrir vát fram: þú elmi.
 Það er ein þann vegna kostnaðarinnar,
 að ekki hefur verið um þetta elmi
 farið eftir grundvallarhö ábyrgðum
 unum: grundvallar lögun
 Danmerkur ríkis um samsvor-
 andi málefni" 2"

2) Alþt. 1867 II s. 49.

Þi stjfr. var 9 manna nefnd þessir
og blutu þessir born:

Bandikt Sveinsson, þor Sigurðsson frá
Sautlindum, Páll Vidalin, þor Gustmundsson
þor Gyltalin, Eiríkur Skuld, Stefán
þorsson, Skaldur Gr. Fríðriksson og
Stefán Thordarson.

1) Alþt. 1867 I s. 13.

2) Alþt. 1867 II s. 475.

3) Alþt. 1867 II 449-475

4) Alþt. 1867 II 476-481.

5) Alþt. 1867 II 481-495.

þor Gyltalin einn félt á stjfr.
: öllu verulega er áskildi sér þó með
til að koma fram með lótt. rit einst.
árit: 2 - Þessir nefndarmenn komu
sér saman: öllum verulegum áritum
um breytingar á frv. og rituðu ítar-
legt mál.³ þor Gustmundsson var
þó ósamþykktur nefndinni um af-
greiðslu barnaþessra þessra, sem til
lennar var vísað, um fjárhagsmálið og
þjóðfund, skrifast: þor rérstalst af.
um þessi efni. en þau skilfa þeir
eigna máli.⁴

Frsv. nefndarmennar, svo sem þeir
vildi hefja þat er prentast: heilu lagi.⁵
Nefndin vildi láta frv. byggja svo:
"Ísland er arftalund Dana konungu
og einn hluti: Danaveldis" 31. des. 1867
Ísland skyldi fyrst um sinn eigna
þat taka: meðfært sameiginl. mála ni-
útgjalda þessra vegna, en sv hefur
landsinns veri þessum: þat hefur, at
þat gat: lagt til almennu þessra
Danaveldis, ~~er~~ skyldi þessum
og alþingi ákveða: sameiginlegu
með lögunum um löggjöf og stjfr.
sameiginlegu mála og um fjárh.
tilleg til þessra frá Íslands löfþess
þessir eru: ítarlega upp rérstalst
mál: 25 en þó er þar um sagt
"Svo sem" og ni af þess daga, at
"erft. hafi" 24 at þess áttu þess.

* Sv. mál. s. 456 at atkamt til
at slíkt lög verði: og lög þessir
ríkis þess Dana.

Blv. og álitarkjal þinganna 1867 II
s. 616.

Na. m. m. hafa stlent t. l. at rätgjafi og
landstjórnar góti: ein óatstíðjanleg heild
og sem faldast at skiptum fjávirðingarmála
at stjálbrotum og ábyrgðin góti ein
landstjórn. s. l. d. Alft. 1867 I. 999 (s. 99.)
Hjög ákjóst er um ábyrgð rätgjafa
gegnvart öðrum en konungi, s. l.
og mák. s. l. mák. s. 460-461 s. l. þó
s. l. þó þau sem regin hann skuli vera
varabla og fulla ábyrgð stjálgerða.
Þ þó ein t. st. s. l. þó s. l. þó, at
ísl. landsdómur hafi átt at dæma
sem landstjórnara sína en ekki
rätgjafann.

Alf undirbirnings um. málsens. Alft.
1867 I s. 847-892 um II. kafla,
sest, at þug myndir manna um
hvort og hverjig þessari ábyrgð
s. l. báðum þv. góti: fram komit
er mjög á reiki og er ómögulegt
at rekja þat mák réttur hér.

24 á skildi um hvort mák sé sam-
víginnlegt eta samt: 'Ísland sérstakl.
og skuldi þá þá dæmdu rätgjafi, er blit
at þessa máli á og þinn íslandi
rätgjafi skipta konungi frá málaþótt
um og hann sitan leggja innstíðna
máli s. 36. s. l. d. I 1867 I 999 II

Um framhvarnd þinn atsta stjór-
valds þava t. l. nafndómurinn er: þá
átt, at sérstakur rätgjafi fjávir
Ísland sé skiptar og jafnblita konun-
gjafi landstjórnar á 'Íslandi, sem
virtast eiga vera þinn mest rätgjafi
um um, og þinn þinn alþing, ábyrgð
gegnvart konungi og alþingi s. l.
998-10 og 19-21.

Þá skuldi alþingi koma saman
samstíðna á t. l. reglulegra fundu 918
919 skuldi hljóða svo: Stömun þv
matar manna og veitir alþinginn app-
gjöf á sökun. En hafi rätgjafa
þinn islandi mála sta landstjórn um
venit dæm þessari á þessari fjávir
þvot á stjórnmálaþránni, þá má kon-
ungi þvot at þinn mála, at netri deild
alþingis samþykki.

Dit tætti um 1867. s. l. d. I 999 II
s. l. d. I 999 II

§ 11 nafro. hljóðast: svo:
 A alþingi eiga sat: 36 alþingis menn,
 30 fjórhjörningir, og 6 embættismenn, er
 konungur kveður til þingsetu, þingi
 in burtur antinu, ein in Vestur ant-
 inu og tvo in Norður- og Austur antinu.

§ 13: Alþingi skilt: st: tvað deilbi,
 afri þingdeild og neðri þingdeild; i
 afri deildinni sitja 12 þingmenn;
 neðri deildinni 4.

§ 14 ^{at því} stjórn. 1874 § 17 og 18, þó
 stöð: stat ortama .. eta eitthvert annat þan
 hattuð opinbert þróf, sem mi er eta þann
 at verta sett. ortin: .. etur hja land-
 labarinnu, og svo vit labur skolanu eta
 hja skolanu, þegar þeir skolar eru
 stofnast. - Um ~~hjáttuna~~ löndum
 Danaveldis: Norðurlöf er mi sett
 in .. ritustu" þan þann 5 ár, svo
 sem var: stjórn. 1874 § 18 in: rit-
 setning rit stjórn. 1867 § 23.

§ 25: 3 afri þingdeildinni eiga sat:
 1. 6 þingi konungkjörnu embættis-
 menn.
 2. 6 þingmenn, er alþingi kja in þeim
 30, sem fjórhjörningir eru.

Alþingi kja þá öbundennum kon-
 ungunn til 6 ára, i fyrsta sinn, er
 þad þannu samann eftir nijað kon-
 ungun. Engun mi yngri kjoia er 40
 ára: hljó: tveir eta fleiri jafnmög
 atkvæti, skal aldur ráða.

§ 26 samhljóða § 19 stjórn. 1874.
 § 27. Samkomustatur alþingis er i
 Reykjavík.

§ 28 samhljóða § 26 stjórn. 1867
 § 29: Alþingi i rit i at stungu
 segg i laga botnum og samþykktja þan
 þan rit ^{© Borgarskiolasafn Reykjavíkur}

[Faint, mostly illegible handwritten text in the left margin, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

deildin fyrir sig senda þorungr á vörp
§ 30. Þessu þingdeildin fyrir sig getur
setti nefndir af þingmönnum til at vanna
sáber málefni, sem eru ávitaðir fyrir af
menning og svarta Ísland sérstaklega.
Nefndir þessar eiga rétt á at heinta
skjalabækur, mennabækur og bókabækur, bók
af embættis mönnum og einstökum
mönnum.

§ 31. Engan skatt má á leggja né
breyta, né aftaka nema með lagaþótti.
Skali má heldur taka lair, en skuldbríde
Ísland; né selja sta af hendi lítu
neina af fasteignum landsins, nema
skilt sé með lagaþótti á þessu d.

§ 32. Með lögum skal fast-ákvæðin
föst fjárhagsáttum, og skal á þessum
vera áttum bók: um hinar vanjulega
sérstaklega teljur landsins, þar á meðal
tillagitt in ríkissjóðnum, og um gjöld-
er. Þessu föstu fjárhagsáttum verður
skali breytt nema með lögum.

Fyrir heant reglulegt alþingi, jafn-
munt og þat er rétt, skal landtjónn-
in leggja fjárhagsáttum fyrir umka-
teljur og auká-útgjöld landsins, at
þessu leyti, sem þar eru skili fölgir:
þessu föstu áttum gfi þessu áva-
tímalil þat, sem: hönd þar. Auka-
áttum þessi skal jafnan þessu
meðri þingdeildinni fyrir til meit-
þessu. [U:kat: 3 v. 336b, 48.]

§ 33. Má eru mj skattgjöld náttvert:
auka-áttum, og má eigi heinta þessu
inn, fyrir en auka-áttum er sam-
þessu. Skali má heldur greiða rétt
gjöld af hendi, nema heimild sé til
þess: föstu fjárhagsáttum inni
sta: fjárhagslögum. [U:kat: 3 v. 336b, 49.]